

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของโครงการ “แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียน ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 3” มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาชุดโครงการ “แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียน ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 3” พร้อมทั้งศึกษาและวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของโครงการแผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียน ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 3 ทั้ง 9 โครงการย่อย ได้แก่ โครงการย่อยที่ 1 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 2 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 3 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 4 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อมของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 5 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 6 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรเด็กและเยาวชนของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 7 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรผู้สูงอายุและผู้พิการของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 โครงการย่อยที่ 8 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 และโครงการย่อยที่ 9 แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ปีที่ 3 ผลการวิจัยประกอบไปด้วย การกำหนดกลยุทธ์ของชุมชนมูลค่าเพิ่มของโครงการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังนี้

6.1 การกำหนดกลยุทธ์ของชุมชน

การกำหนดกลยุทธ์ของชุมชน ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน จะเป็นการนำผลจากการวิเคราะห์สถานภาพหน่วยงานที่ได้ให้ความสำคัญในแต่ละปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมากำหนดกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงสอดคล้องกัน ประกอบไปด้วย 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์พลิกฟื้น กลยุทธ์ตัดทอน กลยุทธ์เชิงรุก และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ โดยทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านธุรกิจชุมชน ด้านเกษตร ด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเด็กและเยาวชน ด้านผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการศึกษา และด้านสังคมและวัฒนธรรม มีรายละเอียดดังนี้

6.1.1 ด้านธุรกิจชุมชน ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และให้ความรู้ด้านภาษาอาเซียนภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และให้ความรู้ด้านภาษาอาเซียนควบคู่การทำงาน กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี และการตลาดควบคู่การให้ความรู้ด้านภาษาอาเซียน กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการส่งเสริมสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พร้อมทั้งนำเสนอสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเป็นช่องทางการตลาดออนไลน์ในโลกดิจิทัล

6.1.2 ด้านเกษตร ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอบรมให้ความรู้เกษตรกร เช่น เกษตรอินทรีย์/ภาษา/การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอบรมให้ความรู้เกษตรกรในเรื่องการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้งบประมาณสนับสนุนการจัดการอบรมให้ความรู้เกษตรกร กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอบรมให้ความรู้เกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น การทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่ และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านงบประมาณส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์

6.1.3 ด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านงบประมาณด้านการแพทย์และสาธารณสุข ในการ

ป้องกันปัญหาโรคติดต่อจากแรงงานต่างด้าวและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณทางด้านสาธารณสุข เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านงบประมาณด้านการแพทย์และสาธารณสุข กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลและป้องกันปัญหาโรคติดต่อจากแรงงานต่างด้าวในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างอาสาสมัครแรงงานต่างด้าวในพื้นที่และให้ความรู้เรื่องสุขภาวะแก่แรงงานต่างด้าวและประชาชนในพื้นที่ และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการดูแลและป้องกันปัญหาโรคระบาดจากแรงงานต่างด้าว

6.1.4 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกพื้นที่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมกิจกรรมในการดูแลสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์เพื่อแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เช่น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำจากเศษของเหลือทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือจากประชาชนในการตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกกฎระเบียบการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกกฎระเบียบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชน และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

6.1.5 ด้านเด็กและเยาวชน ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกพื้นที่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อทำสาธารณะประโยชน์ กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการจัดตั้งสภาเด็กในชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกิจกรรม เช่น การอบรมด้านสิทธิเด็กและเยาวชน และโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งทำสาธารณะประโยชน์ และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งสภาเด็กในชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเยาวชน พร้อมทั้งการเรียนรู้และกิจกรรมให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น การอบรมด้านสิทธิเด็กและเยาวชนให้กับประชาชน

6.1.6 ด้านผู้สูงอายุและผู้พิการ ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกพื้นที่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณการอบรมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุเรื่องการดูแลสุขภาพ

กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากรทางการแพทย์ กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมด้านสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยจัดทำเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการอบรมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุเรื่องการดูแลสุขภาพ และกล ยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านบุคลากรทางการแพทย์ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านสวัสดิการ และการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ

6.1.7 ด้านการศึกษา ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ อบรมให้ความรู้และทักษะแก่บุคลากร และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดแทรกหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาเรียน เพื่อให้บุคลากรมี ความรู้และทักษะที่พร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจัดวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากร กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดแทรกหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาเรียน และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนวิทยากรมาให้ความรู้และช่วยในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ ได้มาตรฐาน

6.1.8 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอบรมให้ความรู้ในด้านวัฒนธรรมโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ อบรม กลยุทธ์ตัดทอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และ การสืบทอดภูมิปัญญาในชุมชน โดยให้ประชาชนเป็นตัวกลางในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ออนไลน์ กลยุทธ์เชิงรุก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของ ชุมชนด้านอาเซียน โดยการอบรมอบรมให้ความรู้ในด้านวัฒนธรรม และกลยุทธ์การรักษา เสถียรภาพ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนด้าน อาเซียน โดยส่งเสริมการอนุรักษ์และการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ด้านที่ศึกษาทั้งหมด 9 ด้าน ได้จัดทำกลยุทธ์ขึ้นมา ทั้งหมด 32 กลยุทธ์ พบว่า ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สร้างกลยุทธ์พลิกฟื้นกลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ และกลยุทธ์ตัดทอน จำนวน 8 กลยุทธ์เท่ากัน

6.2 มูลค่าเพิ่มของโครงการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่

มูลค่าเพิ่มของโครงการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบ ประชาคมอาเซียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้กลยุทธ์ที่ได้ไปจัดทำแผนและโครงการเพิ่ม

ขีดความสามารถของชุมชนในแต่ละด้าน และยื่นขออนุมัติจากผู้บริหารและทีมสภาของเทศบาล ตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำแผนไปสู่การดำเนินงาน โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการได้สร้างโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นมูลค่าเพิ่มของการวิจัยครั้งนี้ให้บรรจุลง ในแผนของอปท. โดยโครงการที่อปท. ได้จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนสู่ประชาคม อาเซียน มีทั้งหมด 9 โครงการ โดยโครงการด้านธุรกิจชุมชน คือ โครงการวิสาหกิจชุมชน ประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาล ด้านเกษตรชุมชน คือ โครงการผลิตปุ๋ยจากเศษวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร ในด้านองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ โครงการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนทั้ง 8 ด้าน ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม คือ โครงการศูนย์สุขภาพหนึ่งเดียวตำบลออนใต้ร่วมกับ แรงงานเพื่อนบ้าน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ คือ โครงการการยกระดับผลผลิต และเพิ่มคุณภาพทางการเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อาเซียน ด้านเด็กและเยาวชน คือ โครงการพัฒนาทักษะเยาวชนอาเซียน ด้านผู้สูงอายุและผู้พิการ คือ โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ นิมิตรสุขตำบลห้วยทรายอยู่กับอาเซียนอย่างมีความสุข ในด้านการศึกษา คือ โครงการพัฒนา ศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ โครงการ โทเงินในโลกดิจิทัล

6.3 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาชุดโครงการ

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการย่อยทั้ง 9 โครงการ อาศัยการใช้กลยุทธ์การ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ทั้ง 4 ประเภท คือ กลยุทธ์พลิกฟื้น กลยุทธ์ตัดทอน กลยุทธ์เชิงรุก และกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ และได้รับการ เสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 9 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

6.3.1 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านธุรกิจชุมชน

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ควรมี การเคลื่อนไหวทางเพจสินค้าออนไลน์ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง และควรมีหมวดหมู่สินค้าแต่ละประเภทให้ ชัดเจน เช่น สินค้าตกแต่งในสวน สินค้าตกแต่งในบ้าน เป็นต้น เพื่อความสะดวกสบาย และต้อง เพิ่มเติมในด้านการขายสินค้าเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า และได้ ฐานลูกค้าที่มาจากประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน

6.3.2 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านเกษตรชุมชน

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มเกษตรกรชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน พบว่า การตั้งเป้าหมายในอนาคต เช่น การ

ตั้งเป้าหมายการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในชุมชนจำนวน 1 ตำบล ซึ่งปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้ต้องได้มาตรฐานระดับอาเซียน โดยอาจจะแบ่งกลุ่มเกษตรกร เพื่อวัดผลการลดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือการปรับใช้ปุ๋ยอินทรีย์โดยตรง และการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชนให้เกิดการต่อยอดสู่การเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนอื่น ๆ สนใจจนเกิดการขยายต้นแบบการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนสู่ 7 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อันได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และ จังหวัดพะเยา

6.3.3 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 8 แห่ง การนำโครงการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในแต่ละด้านบรรจุลงในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของชุมชน เพื่อต่อยอดสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับโครงการและบริบทพื้นฐานของชุมชน พร้อมทั้งสามารถเป็นต้นให้กับชุมชนที่สนใจ จนเกิดการขยายต้นแบบการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนสู่ 7 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อันได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และ จังหวัดพะเยา ต่อไป

6.3.4 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียนพบว่า ควรมีการสร้าง Model ด้านสุขภาพ โดยการใช้ KM (Knowledge Management) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอื่น จะช่วยให้เกิดความเข้มแข็งและความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น และด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านผู้ประกอบการอาจจะนำเรื่องของสุขภาพไปเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ เช่น ถ้าผู้ประกอบการดูแลแรงงานให้มีสุขภาพดีจะทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นอย่างไร ด้านแรงงานต่างด้าว เนื่องจากแรงงานต่างด้าวในพื้นที่มีครอบครัว และลูกหลานในพื้นที่ จะเป็นจุดที่ทำให้แรงงานต่างด้าวยอมและพร้อมที่จะเข้าร่วมในโครงการ

6.3.5 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ในการลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการสร้างคุณค่า และมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของตำบลน้ำบ่อหลวง โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น Smart farm ซึ่งทำให้ดินมีคุณภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น และการทำโดยใช้ทรัพยากรที่มุ่งเน้นระบบอินทรีย์จนเป็นที่ยอมรับ และมีระบบการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้ชุมชน

อื่น ๆ สนใจจนเกิดการขยายต้นแบบการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนสู่ 7 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน อันได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และ จังหวัดพะเยา

6.3.6 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านเด็กและเยาวชน

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านเด็กและเยาวชนของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน เมื่อมีฐานข้อมูลในด้านเด็กและเยาวชน ควรมีการติดตามและประเมินผลอยู่เสมอเพื่อติดตามความก้าวหน้า และการต่อยอดและการถ่ายทอด เมื่อสร้างแกนนำสภาเด็กและเยาวชนในชุมชนได้ จะต้องมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ต้องมีการปูพื้นฐานในการเสริมสร้างทักษะในส่วนของเด็กและเยาวชน แกนนำเยาวชนต้องเข้าใจ เข้มแข็ง และมีความเสียสละในการทำงาน ต้องหาวิธีการทำให้เด็กพารู้สึกสำนึกรักประเทศไทย และเชียงใหม่

6.3.7 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านผู้สูงอายุและผู้พิการ

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านผู้สูงอายุและผู้พิการของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน พบว่าจะทำอย่างไรให้โรงเรียนผู้สูงอายุ นิमितบุตร เกิดความยั่งยืน และทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกที่มีคุณค่าในตัวเอง ซึ่งสามารถใช้หลักการ 5 อ. ได้แก่ 1) อาหาร เป็นอาหารที่ปลอดภัย อาจจะส่งเสริมการปลูกผักไว้รับประทานเอง ในครัวเรือน 2) การออกกำลังกาย มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการออกกำลังกาย เช่น การรำวงย้อนยุค 3) การออม ต้องส่งเสริมลักษณะนิสัยการรู้จักเก็บออมให้แก่ผู้สูงอายุ ไม่ใช่หวังแค่พึ่งพาแต่เบี้ยยังชีพ 4) การให้อาชีพ พัฒนาทักษะความชำนาญที่ติดตัวมาของผู้สูงอายุ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ ให้แก่ผู้สูงอายุ และ 5) อารมณ์ สร้างกระบวนการคิด พร้อมทั้งนำประสบการณ์ในอดีตของผู้สูงอายุ มาสร้างแรงบันดาลใจและสร้างคุณค่าให้แก่ผู้สูงอายุ พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด และควรเตรียมความพร้อมการและการวางแผนทางการเงินสำหรับผู้ที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและผู้สูงอายุ

6.3.8 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านการศึกษา

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน แหล่งเรียนรู้อาเซียนศึกษาสามารถบูรณาการการเรียนรู้และสร้างแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการศึกษาด้านอาเซียนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากที่อื่น ซึ่งในจุดนี้ จะเห็นได้ว่าโครงการจะต่อยอดไปสู่แหล่งเรียนรู้อื่น มีการประชาสัมพันธ์ หรือมีการสร้างเครือข่ายให้แหล่งเรียนรู้อื่นเข้ามาศึกษาได้อย่างไร และหลักสูตรอาเซียนศึกษาปฐมวัย เป็นหลักสูตรที่ดี แต่จะอย่างไรให้บุคลากร โดยเฉพาะคุณครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถนำไป

ประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งมีการสร้างเกมและกิจกรรมที่ไม่ต้องรอจากทางเทศบาล แต่เพียงอย่างเดียว แต่คุณครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถสร้างขึ้นมาได้ด้วยตัวเองได้

6.3.9 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการด้านสังคมและวัฒนธรรม

การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในการเพิ่มขีดความสามารถด้านสังคมและวัฒนธรรม ของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ควรมีหาเอกลักษณ์ในความหมายของ คำว่า “ของดีไท่เงิน” จะสร้างเอกลักษณ์จากอะไร เช่น ผ้า วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม เพื่อต่อยอด และสร้างคุณค่าของคำว่า “ของดีไท่เงิน” ได้อย่างแท้จริง พร้อมทั้งสร้างเรื่องราวการเชื่อมโยงทาง ประวัติศาสตร์เรื่องของไท่เงินว่า ไท่เงินตำบลท่าวังพร้าว และไท่เงินประเทศลาว มีจุดเชื่อมโยง กัน เวลาไหน บุคคลสำคัญท่านใด และสร้าง story detailing แหล่งที่มาของไท่เงิน เพื่อป้องกันการ สูญหายของขนบธรรมเนียม โดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้สร้างและถ่ายทอดเรื่องราวในแต่ละ ประเด็นให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ได้เข้าใจและอยากที่จะสืบทอดภูมิปัญญาและเรื่องราวเหล่านี้ไว้

6.4 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของโครงการ “แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถ ของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียนภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 3” อาศัยแนวคิดกระบวนการวิเคราะห์ SWOT ของนันทิยา หุตานวัตร และคณะ (2545) ในการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค จุดอ่อน และจุดแข็งของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการวิจัยพบว่า แนวทางที่ได้สามารถนำไปพัฒนาเป็นแผนกลยุทธ์การเพิ่มขีด ความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านธุรกิจชุมชน ด้านเกษตร ด้าน สุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านองค์กรเด็กและ เยาวชน ด้านองค์กรผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านองค์กรการศึกษา และด้านสังคมและวัฒนธรรม โดย จะใช้แนวคิดของ จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2546) มาสร้างกลยุทธ์การเพิ่ม ขีดความสามารถของชุมชน ทั้ง 8 ด้าน กับกลยุทธ์ที่ได้จะมี 4 แบบ คือ 1) กลยุทธ์พลิกฟื้น 2) กล ยุทธ์ตัดทอน 3) กลยุทธ์เชิงรุก และ 4) กลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริ ประภา แก้วอุดม (2553) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ย่านตลาดบ้านใหม่ จังหวัดยะลา ผลการวิจัยได้กลยุทธ์ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ชุมชนทั้งหมด 2 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์ตลาดบ้านใหม่อาหารอร่อย และ (2) กลยุทธ์ ตลาดบ้าน ใหม่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยระดับชุมชนจึงต้องพัฒนาต่อไปในการที่ จะต้องนำเอากลยุทธ์ทั้ง 4 แบบ ไปบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งกระบวนการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (strategic analysis) ดังแนวคิดของ ปกรณ์ ปรียากร (2545) ที่มีวิธีการในการวางแผนกลยุทธ์

จำนวน 10 ขั้นตอน แต่การวิจัยครั้งนี้ได้ปรับให้เหมาะสมกับชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน (2) ระบุประเด็นที่จะนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ เป็นการประมวล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หรือ การทำ SWOT matrix เพื่อพิจารณา ปัญหา ช่องว่าง และประเด็น ที่ควรที่จะกำหนดกลยุทธ์ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก (3) การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการจัดทำข้อเสนอในรูปแบบของทางเลือกต่าง ๆ ที่ควรจะดำเนินงาน ทั้งในส่วนของการประจำและงานโครงการ การศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ การจัดสรรทรัพยากร และการจัดทำเอกสารแผน (4) วิธีการพัฒนาศักยภาพของชุมชน และ (5) ผลการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งของชุมชน เป็นขั้นตอนท้ายสุดที่มีความสำคัญ เพราะในการประเมินผลจะนำข้อมูลไปใช้สำหรับการปรับกลยุทธ์และแผนต่อไป โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงาน จนเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ (2546) และ John M. Bryson (1995) ซึ่งอธิบายว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ตามพันธกิจ (mission) หรือภารกิจขององค์กร โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะผู้ที่ได้ผลประโยชน์จากองค์กร (stakeholders) ซึ่งในระยะต่อไปของการวิจัยเรื่องแผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ต้องพัฒนาไปให้ถึงระดับปฏิบัติการ มีการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์จนเป็นต้นแบบ (Best Practice) ให้กับชุมชนอื่นต่อไป

6.5 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มของโครงการ “แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียน ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 3” ในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงมูลค่าเพิ่มในการดำเนินงานวิจัยทั้ง 9 ด้าน อย่างชัดเจน ทำให้นักวิจัยตระหนักและให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานวิจัย ทราบถึงปัญหาและผลกระทบ รวมถึงศักยภาพในของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียนและแนวทางการเตรียมความพร้อมของชุมชน จนสามารถจัดทำเป็นกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามบริบทของท้องถิ่น จะเกิดกระบวนการจัดการในแต่ละด้านอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยในระดับปฏิบัติการเพื่อติดตาม ประเมินผล และพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชุมชนเพื่อให้เกิดต้นแบบของการ

พัฒนาชุมชน โดยอาศัยกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ด้านธุรกิจชุมชน ด้านเกษตร ด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ ด้านองค์กรเด็กและเยาวชน ด้านองค์กรผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านองค์กรการศึกษา และด้านสังคมและวัฒนธรรม อีกทั้งควรมีการบูรณาการการทำงานกับชุมชนนอกจังหวัดเชียงใหม่ และขยายผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ของการนำไปใช้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะ 7 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน

